II

(Retsakter hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk)

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 30. november 1988

om den italienske regerings decreto-legge nr. 370/87 af 7. september 1987, ophøjet til lov nr. 460 af 4. november 1987 om produktion og afsætning med bl.a. nye normer for produktion og afsætning af vinprodukter

(Kun den italienske udgave er autentisk)

(89/228/EØF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, særlig artikel 93, stk. 2, første afsnit,

under henvisning til Rådets forordning (EØF) nr. 822/87 af 16. marts 1987 om den fælles markedsordning for vin [1], senest ændret ved forordning (EØF) nr. 2964/88 [2], særlig artikel 76,

efter i overensstemmelse med bestemmelserne i EØF-Traktatens artikel 93 stk. 2, første afsnit, at have givet de interesserede parter en frist til at fremsætte deres bemærkninger [3], og

ud fra følgende betragtninger:

I

1. Italiens Faste Repræsentation ved De Europæiske Fællesskaber underrettede ved skrivelse af 14. september 1987, indgået den 14. oktober 1987, Kommissionen om decreto-legge nr. 370/87 af 7. september 1987 om produktion og afsætning af vinprodukter.

2. Foranstaltningen bestod i ydelse af en støtte, der er fastsat i artikel 1, stk. 1, i nævnte decreto-legge, til producenter af koncentreret rektificeret druemost samt fastsættelse af en maksimumspris for salg af koncentreret rektificeret druemost til brugerne af most, for hvilken der er ydet støtte som fastsat i artikel 1, stk. 2, i nævnte decreto-legge.

II

1. Ved skrivelse nr. SG(87)D/15201 af 11. december 1987 til den italienske regering meddelte Kommissionen, at den havde besluttet at indlede proceduren i EØF-Traktatens artikel 93, stk. 2.

2. Ved denne skrivelse underrettede Kommissionen de italienske myndigheder om, at den betragtede den pågældende støtte som en driftsstøtte, der er uforenelig med det fælles marked, og som ikke kan falde ind under undtagelserne i Traktatens artikel 92.

Endvidere anførte den:

— at støtten til producenterne af koncentreret rektificeret druemost, der er fastsat i artikel 1, stk. 1, i nævnte decreto-legge, samt

— fastsættelsen af en maksimumspris for salg af koncentreret rektificeret druemost til brugere af most, for hvilken der er ydet støtte som fastsat i artikel 1, stk. 2, i nævnte decreto-legge,

er foranstaltninger, som er i modstrid med Rådets forordning (EØF) nr. 822/87. Kommissionen gjorde gældende, at bestemmelserne i denne forordning må betragtes som et fuldstændigt og udtømmende system, der udelukker enhver beføjelse for medlemsstaterne til at træffe supplerende foranstaltninger.

De påtænkte foranstaltninger kan af ovenstående årsager ikke falde ind under undtagelserne i Traktatens artikel 92, stk. 3. Støtten er følgelig uforenelig med det fælles marked efter Traktatens artikel 92.

[1] EFT nr. L 84 af 27. 3. 1987, s. 1.
[2] EFT nr. L 269 af 29. 9. 1988, s. 5.
[3] Skrivelse fra Kommissionen til de øvrige medlemsstater af 7. marts 1988 og meddelelse til de øvrige interesserede parter offentliggjort i EFT nr. C 69 af 15. 3. 1988, s. 4.

På baggrund heraf har Kommissionen besluttet at indlede proceduren i EØF-Traktatens artikel 93, stk. 2, med hensyn til ovennævnte foranstaltninger.

3. Som led i denne procedure har Kommissionen givet den italienske regering en frist til at fremsætte sine bemærkninger.

Den har ligeledes givet de øvrige medlemsstater samt andre interesserede parter end medlemsstaterne en frist til at fremsætte deres bemærkninger.

III

Ved skrivelse af 22. januar 1988 besvarede den italienske regering Kommissionens åbningsskrivelse.

1. Den italienske regering meddelte, at decreto nr. 370/87 af 7. september 1987 som ændret var blevet ophøjet til lov (lov nr. 460 af 4. november 1980); de vigtigste bestemmelser vedrørende de pågældende foranstaltninger er følgende:

   — i artikel 1, stk. 1, fastsættes princippet om ydelse til mostproducenterne af en støtte pr. alkoholprocent pr. liter koncentreret rektificeret most fremstillet af druer dyrket i Italien

   — i artikel 1, stk. 5, fastsættes det ikke desto mindre, at ovennævnte støtte udbetales direkte til producenterne af bordvin, vin med kontrolleret oprindelsesbetegnelse (D.O.C.) og vin med kontrolleret og garanteret oprindelsesbetegnelse (D.O.C.G.) for produktionsåret 1987/88

   — i henhold til artikel 1, stk. 2, fastsættes der en maksimumspris for koncentreret most.

   I decreto nr. 480 af 21. november 1987 fra Landbrugsministeriet fastsættes den i artikel 1, stk. 5, omhandlede støtte til 3 300 lire pr. alkoholprocent pr. liter koncentreret druemost for produktionsåret 1987/88.

2. Der blev fremsat nedenstående bemærkninger:

   a) Formålet med de ved ovennævnte decreto-legge og lov indførte foranstaltninger er at fjerne den konkurrencefordrejning, der er opstået inden for Fællesskabet, fordi tilsætning af saccharose er en tilladt ønologisk fremgangsmåde i visse avlszoner, mens der er andre avlszoner — f.eks. Italien — hvor tilsætning kun er tilladt, hvis der anvendes koncentreret most eller koncentreret rektificeret most.

   Tilsætning af de to sidstnævnte produkter er naturligvis mere bekostelig end tilsætning af saccharose.

   Fællesskabet har derfor fastsat en støtte til producenter, der anvender koncentreret most og koncentreret rektificeret most til forhøjelse af alkoholindholdet i deres vin. Denne støtte skulle teoretisk set udligne forskellen mellem udgifterne til de to ønologiske fremgangsmåder, men det er dog fortsat langt mere fordelagtigt at anvende saccharose.

   Derfor anmodede den italienske regering ved notat nr. B/11699 af 12. september 1987 Kommissionen om, at der blev ydet en fællesskabsstøtte som supplement til den støtte, der allerede ydes efter Kommissionens forordning (EØF) nr. 2287/87 [1], senest ændret ved forordning (EØF) nr. 3627/87 [2]. I dette notat, meddelte landbrugsministeriet, at problemet kunne løses ved hjælp af nationale midler, hvis en støtte af denne art ville belaste EF-budgettet unødigt.

   De italienske myndigheder, som befandt sig i en situation, hvor det var nødvendigt at finde en hurtig løsning, så sig nødsaget til at løse problemet på nationalt plan.

   Den koncentrerede rektificerede druemost stammer hovedsagelig fra druer, høstet i vinavlszone C III, hvor Fællesskabet fastsætter (artikel 45, stk. 1, i forordning (EØF) nr. 822/87), at støtten for tilsætning med henblik på forhøjelse af alkoholindholdet kan ydes for at opretholde det traditionelle samhandelsmønster for most og for vin til sammenstikning. Den støtte, som Fællesskabet har ydet i vinavlszone C III, har ikke været stor nok, sammenlignet med støtten i de øvrige vinavlszoner, til at opretholde det traditionelle samhandelsmønster for most og for vin til sammenstikning. Siden fællesskabsstøttens indførelse er eksport af most og vin til sammenstikning fra vinavlszone C III gået tilbage og omfatter nu kun ubetydelige mængder.

   b) Støtten til koncentreret rektificeret most er blevet ydet hovedsagelig af samme tekniske årsager, som gør sig gældende i andre medlemsstater, hvor det er tilladt at anvende saccharose; det drejer sig om et absolut neutralt produkt, som ikke medfører nogen organoleptisk ændring af det færdige produkt (vin). Ud fra disse betragtninger kan den pågældende støtteforanstaltning ikke betragtes som uforenelig med EØF-Traktatens artikel 92, stk. 1, idet den ikke berører samhandelen mellem medlemsstaterne eller favoriserer produktionen af italiensk vin i forhold til vin fra andre vinproducerende lande i EF, og idet der således ikke er tale om nogen forskelsbehandling på det økonomiske plan. Desuden kan de pågældende former for støtte, som det er fastsat i Traktatens artikel 92, stk. 3, betragtes som forenelig med vinmarkedet, således at forstå, at de skal fremme den økonomiske udvikling i vinsektoren i

[1] EFT nr. L 209 af 31. 7. 1987, s. 26.
[2] EFT nr. L 341 af 3. 12. 1987, s. 24.

visse regioner gennem mere udbredt anvendelse af most til fremstilling af koncentreret rektificeret most, hvilket bringer vinoverskuddet ned, uden at samhandelsvilkårene påvirkes på en måde, der strider mod den fælles interesse.

c) Hvad angår bestemmelsen om fastsættelse af en maksimumssalgspris for koncentreret rektificeret most, der trådte i kraft den 1. september 1988, er formålet, at støtten netop skal komme de producenter til gode, som foretager tilsætningen, således at fabrikanterne af koncentreret rektificeret druemost ikke forledes til spekulation.

Derfor er det i artikel 1, stk. 4, i lov nr. 460 fastsat, at støtten udelukkende skal ydes til behørigt anerkendte producenter af koncentreret rektificeret druemost og ikke som hidtil til opkøberne af produktet.

I den maksimumspris, der er fastsat af Ministeriet for Landbrug og Skovbrug efter høring af nationale organer i vinsektoren, tages der hensyn til udgifterne til køb af koncentreret rektificeret most og den støtte, som fabrikanterne af dette produkt kan modtage.

Gennem forpligtelsen i loven til at udbetale støtten direkte til fabrikanten af koncentreret rektificeret druemost opnås to ting:

1. brugerne af koncentreret rektificeret most tilgodeses, idet de kan få udbetalt støtten på det tidspunkt, hvor de køber produktet

2. kontrollen kan koncentreres om en lille gruppe handlende, nemlig fabrikanterne af koncentreret rektificeret most.

IV

Med hensyn til de italienske myndigheders argumenter skal det understreges, at Kommissionen på grundlag af de disponible oplysninger mener, at det støttebeløb, der er fastsat ved forordning (EØF) nr. 2287/87 (produktionsåret 1987/88), er tilstrækkeligt og opfylder kriterierne i forordning (EØF) nr. 822/87; derfor blev den italienske regerings anmodning om forhøjelse af EF-støtten anset for at være uberettiget. Dette er blevet meddelt de italienske myndigheder, og de kan ikke egenhændigt træffe en autonom foranstaltning på nationalt plan uden for anvendelsen af den fælles markedsordning. Ifølge Kommissionens oplysninger skulle støtten desuden allerede være blevet iværksat.

Bestemmelserne i den fælles systemmarkedsordning for vin må betragtes som et fuldstændigt og udtømmende system, der udelukker enhver beføjelse for medlemsstaterne til at træffe supplerende foranstaltninger.

Den pågældende foranstaltning er derfor uforenelig med det fælles marked og kan ikke komme ind under undtagelserne i Traktatens artikel 92, stk. 3.

I betragtning af ovenstående må de af de italienske myndigheder fremsatte argumenter tilbagevises.

V

Der blev i Italien i produktionsåret 1986/87 produceret ca. 76 mio hl vin, hvilket svarer til ca. 36 % af EF-produktionen.

Den italienske eksport af vin er på 10,8 mio hl, heraf ca. 2,8 mio hl til tredjelande og 8 mio hl til de øvrige medlemsstater. Den udgør 14,2 % af landets produktion (10,5 % for eksporten til de øvrige medlemsstater). Den italienske eksports markedsandel udgjorde 31,7 % af den samlede EF-eksport af vin i produktionsåret 1986/87.

Den italienske import af vin er på ca. 448 000 hl, heraf 443 000 hl fra andre medlemsstater.

Italiens eksport af druemost (ikke-koncentreret, koncentreret, rektificeret osv.) var i 1987 på 66 400 tons [1], heraf ca. 58 000 tons (87 %) til de øvrige medlemsstater og 8 400 tons til tredjelande. Italien er den næststørste eksportør — efter Grækenland — inden for EF med en markedsandel på 24 % af den samlede EF-eksport af druemost.

Italiens import fra de øvrige medlemsstater er på ca. 19 000 tons, dvs. næsten Italiens samlede import af most. Italien er den fjerdestørste EF-importør af dette produkt (12,4 % af den samlede EF-import).

EF-støtten for anvendelse af koncentreret druemost og koncentreret rektificeret druemost til vinfremstilling i produktionsåret 1986/87 (Kommissionens forordning (EØF) nr. 2556/86 [2]) omfattede i Italien 944 650 hl; der blev ydet støtte til i alt 1 246 producenter.

VI

1. Traktatens artikel 92 til 94 gælder for produktion af og handel med vinprodukter i henhold til artikel 76 i forordning (EØF) nr. 822/87.

[1] 1 ton = ca. 10 hl.
[2] EFT nr. L 228 af 14. 8. 1986, s. 14.

Den pågældende støtte giver de mostproducerende, som den ydes til, en særlig fordel, idet foranstaltningen kunstigt fremmer anvendelsen af most til fremstilling af koncentreret rektificeret most.

Den giver ligeledes en fordel for brugerne, fordi den ledsages af en foranstaltning, der går ud på at fastsætte en maksimalpris i tilfælde af salg af koncentreret most, for hvilken der er ydet støtte.

Hvad angår produktionsåret 1987/88 ydes støtten direkte til brugerne af koncentreret most. I denne form giver den således vinproducenterne en økonomisk fordel, idet deres produktionsomkostninger nedsættes; denne fordel slår indirekte igennem på producenterne af koncentreret most, idet støtten kunstigt fremmer anvendelsen af dette produkt. Foranstaltningen fordrejer således konkurrencen mellem de italienske producenter, der modtager støtte, og producenterne af de samme produkter i de øvrige medlemsstater.

Når der kun må anvendes most fremstillet af italienske druer, betyder det endvidere, at støtten udelukkende kommer de italienske vindrueproducenter til gode.

Ved at fremme anvendelsen og produktionen af koncentreret most kan statsstøtteforanstaltningen medføre øget anvendelse af koncentreret most og dermed en øget produktion af dette produkt; foranstaltningen vil ligeledes kunne få indvirkning på samhandelen med koncentreret most og vin mellem medlemsstaterne.

Den pågældende foranstaltning falder således ind under kriterierne i Traktatens artikel 92, stk. 1, hvorefter støtte, der opfylder disse kriterier, er uforenelige med det fælles marked.

2. De undtagelser fra denne uforenelighed, der er omhandlet i artikel 92, stk. 2, finder helt klart ikke anvendelse på den pågældende støtte.

Desuden må støtten betragtes som driftsstøtte til de pågældende virksomheder, og Kommissionen har altid principielt modsat sig denne form for støtte, da den ikke opfylder betingelserne for at kunne falde ind under en af undtagelsesbestemmelserne i artikel 92, stk. 3.

3. Eftersom produkterne er omfattet af en fælles markedsordning, gælder der visse begrænsninger i medlemsstaternes beføjelser til at foretage direkte indgreb i de fælles markedsordninger, som indeholder en ordning med fælles priser, idet Fællesskabet har enekompetence på dette område. Ydelsen af den nævnte støtte er derfor en underkendelse af det princip, hvorefter medlemsstaterne ikke længere egenhændigt kan bestemme landbrugernes indtægter.

At denne støtte og fastsættelsen af en maksimumssalgspris er en overtrædelse af bestemmelserne, understreges yderligere ved, at den ydes som supplement til den EF-støtte, der er fastsat i artikel 45 i forordning (EØF) nr. 822/87. EF-støtten ydes til dem, der anvender koncentreret druemost som tilsætning til visse vine. Statsstøtten og fastsættelsen af en maksimumssalgspris for koncentreret most kan få indvirkning på stigningen i produktionen af most og vin; foranstaltningerne kan desuden medføre en stigning i udgifterne for Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget. Disse foranstaltninger må derfor betragtes som værende i modstrid med den fælles interesse.

Desuden fastsættes det i artikel 1, stk. 1, i lov nr. 460 af 4. november 1987, at støtten til mostproducenterne kun ydes for druer dyrket i Italien. Der sker således en sondring mellem italienske produkter og importerede produkter, og dette betragtes som forskelsbehandling efter Traktatens artikel 30 ff.

4. Selv hvis det ellers havde været muligt at indrømme en undtagelse fra Traktatens artikel 92, stk. 3, ville den foreliggende støtteforanstaltning, i betragtning af, at den er en overtrædelse af den fælles markedsordning, nødvendigvis have udelukket anvendelsen af en sådan undtagelse.

5. Den pågældende støtte er således ulovlig, idet den er blevet ydet i modstrid med EØF-Traktatens artikel 93, stk. 3, tredje punktum. Den er endvidere uforenelig med det fælles marked efter Traktatens artikel 92.

6. Eftersom der allerede har fundet udbetaling af støtte sted som led i anvendelsen af decreto nr. 480 af 21. november 1987 fra Landbrugsministeriet, foregriber denne afgørelse ikke de konsekvenser, som Kommissionen i nær fremtid vil drage med hensyn til EUGFL's finansiering af den fælles landbrugspolitik —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Den støtte, der omhandles i artikel 1 i den italienske regerings decreto-legge nr. 370/87 af 7. september 1987 ophøjet til lov nr. 480 af 4. november 1987 om nye normer for produktion og afsætning af vinprodukter samt om sanktioner for manglende overholdelse af fællesskabsbestemmelserne for landbruget, hvis beløb for produktionsåret 1987/88 fastlægges efter decreto nr. 480 af 21. november 1987, er ulovlig, idet den udgør en overtrædelse af Traktatens artikel 93, stk. 3. Den er endvidere uforenelig med det fælles marked og skal afskaffes.

Artikel 2

Den italienske regering underretter senest to måneder efter meddelelsen af denne beslutning Kommissionen om, hvilke foranstaltninger der er truffet for at efterkomme beslutningen.

Artikel 3

Kommissionen forbeholder sig ret til at drage konsekvenserne af ydelsen af denne ulovlige støtte med hensyn til EUGFL's finansiering af den fælles landbrugspolitik.

Artikel 4

Denne beslutning er rettet til Den Italienske Republik.

Udfærdiget i Bruxelles, den 30. november 1988.

På Kommissionens vegne

Frans ANDRIESSEN

Næstformand